

№ 112 (20625)
2014-рэ илъэс
ГЪУБДЖ
МЭКЪУОГЪУМ и 25-рэ

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Украинэм зэо зэпэуцужьэу кьитэджагьэм ыпкь кьик ык ар кьэзыбгынагьэхэм псэуп эязытыгьэхэм Адыгеири ащыщ хьугьэ. Тхьаумэфэ пчэдыжьым жьэу апэрэ купыр республикэм къащагь. Ахэр Мыекьопэрайоным ит гьэпсэфып эү «Анастасия» зыфиюрэм чагьэт ысхьагьэх. Тыгьуасэ пчэдыжьым АР-м и Пышъхьэу Тхьак ущынэ Асльан Украинэр кьэзыбгынагьэхэм адэжь кюгьагьэ. Ащ игъусагьэх АР-м и Премьер-министрэу Къумпыл Мурат, министрэхэм я Кабинет хэтхэр, къулыкъу ык и ведомствэ зэфэшъхьафхэм япащэхэр.

мьер-министрэ игуадзэу Наталья Широковам Іофхэм язытет, цІыфэу зышъхьэ къезыхьыжьэжьыгъэхэм зэрапэгъокІыгьэхэм, псэукІэ амалэу аратышъугъэм, зэрагъашхэхэрэм, ягумэкІыгьохэм язэшІохын Іоф зэрадашІэрэм ЛІышъхьэр кІэкІзу ащигъэгъозагъ. Ащ къызэриІуагъэмкІэ, апэрэ купэу къэкІуагъэр нэбгыри 147-рэ мэхъу, ахэм ащыщэу 50-р кІэлэцІыкІух е зихэхъогъух. ЗэкІэри мы гъэпсэфыпіэм чіагъэтіысхьагъэх ыкІи анахь шъхьаІэу апэрэ уахътэм ящыкІэгъэщтыр арагъэгъотыгъ. Нэужым АР-м и ЛІышъхьэ пстэури ежь ышъхьэкІэ зэригъэлъэгъугъ. Унэу зэрагьэтІысхьагьэхэр къыплъыхьагъэх, зэрагъашхэхэрэм, яфэіо-фашіэхэр зэрагъэцакіэхэрэм защигьэгьозагь, цІыфхэм заlуигъэкlагъ, ягумэкlыгъохэм акІэупчІагъ. Республикэр зэрапэгъокІыгъэм, псэукІэ амалэу аратыгьэхэм зэрагьэразэхэрэр ахэм зэдырагъаштэу къыpalотыкlыгь, «тхьашъуегьэпсэу» къараlуагъ.

— ТхьамыкІагьоу шъукъызыхэкІыгьэр къыдгурэю, амалэу тиІэмкІэ шъуикъин зэрэшъутет-

лстэумэ апэу АР-м и Превер-министрэ игуадзэу Нарыныя Широковам Іофхэм язынат, ціыфэу зышъхьэ къезыныжьэжьыгъэхэм зэрапэгьовижьэжыгъэхэм, псэукіэ амалэу аранашіэрэм, зэрагъашхэхэрэм, умэкіыгъохэм язэшіохын Іоф радашіэрэм Ліышъхьэр кізрадашіэрэм ліыштары кіруа адмігъэні пылтыщт, шылуагь АР-м и Ліышъхьэ. — УФ-м и Президенту Владимир Путиными ащ фэдэ унашъо къытфишіыгь, тэри типшъэрыльэу тэльытэ. Адыгеир ціыкіуми, лъэпкъ зэрыкіи бырсыр зэпэуцужь къаханыру карам зарадгычаным, шъумышылыштым ыуж титыщт.

Ащ иджэуапэу цІыфхэм ягумэкІыгьохэр къыраІотыкІыгьэх. Нахьыбэу къызкІэльэІугьэхэр яІахьыл гупсэу Украинэм къинагьэхэм е нэмыкІ чІыпІэ псэупІэу къыхэзыхыгьэхэм зэпхыныгьэ адыряІэнэу афагьэпсыныр ары, ащ имызакъоу, гумэкІыгьуабэ ахэм къыраІотыкІыгь.

АР-м и Премьер-министрэу Къумпіыл Мурат яіофыгъохэм язэшіохын министерствэ, къулыкъу ыкіи ведомствэ пстэури къызэрэхэлэжьэщтхэр, нэбгырэ пэпчъ хэушъхьафыкіыгъэу специалист гъэнэфагъэ іэпыіэгъу зэрэфэхъущтыр къари-

Іуагъ. Федеральнэ Гупчэр къыхэлэжьэн фаеу къыхэкіымэ, ащ пае тхылъхэр игъом атіупщынхэм, охътабэ темышізу зэшіохыгъэ хъуным ыуж зэритыщтхэми ащ къыкіигъэтхъыгъ. Къумпіыл Мурат къызэриіуагъэмкіэ, джыри Украинэм къикіыжьыгъэ ятіонэрэ купыр Адыгеим къащэнэу ахэр зыщыпсэущтхэр агъэхьазыры.

АР-м и Ліышъхьэ нэужым къызэриІуагъэмкІэ, Украинэм къикІыжьыгъэхэм ащыщэу Адыгеим щыпсэунэу къинэжьыщтхэм гражданствэ яІэнымкІи, ар къэзыушыхьатырэ тхылъхэр агъэпсынхэмкій, псэупіэ ягъэгъотыгъэнымкІи, сабыйхэм апае кіэлэціыкіу іыгъыпіэхэр, еджапіэхэр Іэрыфэгъу афэхъунхэмкіи, нэмыкі лъэныкъохэмкіи адеlэщтых. Джащ фэдэу заор аухымэ зыгъэзэжьымэ зышloигъохэм республикэм щэІэфэхэкІэ ящыкІэгьэ пстэури арагьэгъотыщт. ЗэкІэ министерствэхэм. къулыкъу ыкіи ведомствэ зэфэшъхьафхэм ялІыкІохэр мы зэlукlэгъу ужым къэнэнхэшъ, цІыфхэм ягумэкІыгъохэм защагъэгъозэнэу, ахэр охътэ благъэм зэшІуахынхэу ащ къафигъэпытагъ, пстэуми ынаІэ атыригъэтынэу Премьер-министрэм игуадзэу Наталья Широковар фигъэзагъ.

— Мы уахътэм къытфэразэхэшъ, ащ гушхо къытхелъхьэ. Ащ фэдэу сыдигъокlи рэзэныгъэ зэряlэщтым, якъин зэратетхыщтым тапылъыныр типшъэрылъ шъхьаlэхэм ащыщ, — къыlуагъ ащ.

ХЪУТ Нэфсэт.

Сурэтыр А. Гусевым тыри-

Инвесторхэм зэпхыныгъэ

занкіэ дыряіэным фытегъэпсыхьэгъэщт

Урысые Федерацием и Къэралыгъо Совет изэхэсыгъоу 2012-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 27-м щыlагъэм икlэуххэм атегъэпсыхьагъэу Урысые Федерацием и Президент пшъэрылъэу къыгъэуцугъэхэр гъэцэкlэгъэнхэм пае инвесторхэм шъолъырхэм япащэхэм зэпхыныгъэ занкlэ зэрадыряlэщт канал Адыгеим щызэхащагъ.

Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэ иофициальнэ блогэу социальнэ сетэу twitter.com. зыфиюрэмкіз инвестиционнэ юфишізнымкіз упчізхэр атынхэ, бизнесым ылъэныкъокіз игъоу альэгъухэрэр къахалъхьанхэ, юфыгъоу къзуцухэрэр къыраютыкіынхэ алъэкіыщт.

Республикэм игъэцэкІэкІо хабзэ икъулыкъухэм ясайт https://twitter.com./InvestAdyg IзубытыпІз шъушІызэ «Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэу ТхьакІущынэ Аслъан инвесторхэм зэпхыныгъэ занкІз зэрэдашІыщт каналыр» зыфиІорэм шъузгъэгумэкІыхэрэр ижъугъэхьан шъулъэкІыщт.

Владимир Пучковым зэрищэгъэ видеоконференциер

ОшІэ-дэмышІагъэ зыхэлъ тхьамыкІагьохэр къэмыгъэхъугъэнхэмкІэ ыкіи ахэм якіэуххэр дэгъэзыжьыгъэнхэмкІэ правительствэ комиссиеу зэхащагъэм изэхэсыгъоу УФ-м иминистрэу Владимир Пучковым зэрищагъэм анахьэу анаіэ зыщытырагъэтыгъэр Украинэм зышъхьэ къизыхыжьхэрэм піэлъэ гъэнэфагъэкіэ зычіэсыщтхэ чіыпіэхэр ягъэгъотыгъэнхэр ыкіи лъэныкъо пстэумкіи ящыкіагъэхэр аlэкіэгъэхьэгъэнхэр ары.

Адыгеим и Премьер-министрэу Къумпіыл Мурат ыкіи къулыкъу зэфэшъхьафхэм яіэшъхьэтетхэр а комиссием изэхэсыгъо хэлэжьагъэх.

ЧІыпІэ зэжъу ифагъэхэм якъэгъэнэжьын фэгъэзагъэхэм къызэратыгъэмкІэ, Урысыем игъунапкъэ къыпэјулъ чіыпіэхэм піэлъэ гъэнэфагъэкіэ ціыфхэм шъхьэегъэзыпіэ афэхъущт пункт 200-м ехъу къащызэјуахыгъ, ахэм ащыщ пункти 114-мэ нэбгырэ мини 9,6-рэ фэдиз якіоліагъ. Джыри нэбгырэ мин 1,5-рэ фэдиз зычіэфэщт пункти 3 къызэјуахыгъ, ціыфхэр рагъэблэгъэнхэм джыри пункти 3 шіэхэу фытырагъэпсыхьащт.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу Къумпіыл Мурат республикэм Іофшіэнымрэ ціыфхэр социальнэу ухъумэгъэнхэмрэкіэ, псауныгъэм икъэухъумэнкіэ ыкіи гъэсэныгъэмкіэ иминистерствэхэм, джащ фэдэу Іофшіэн ягъэгъотыгъэным фэгъэзэгъэ къулыкъухэм пшъэ-

ОшІэ-дэмышІагъэ зыхэлъ рылъ афишІыгъ егъэзыгъэ Іофкіэ Украинэм зышъхьэ къизыхыжь- хэрэм лъэныкъо пстэумкіи Іэ- пыіэгъу зэрафэхъущтхэм епъствэ комиссиеу зэхащагъэм рылъ афишІыгъ егъэзыгъэ Іофкіэ Украинэм зырам пъэныкъо пстэумкіи Іэ- пыіэгъу зэрафэхъущтхэм епъствэ комиссиеу зэхащагъэм гъэпсэфыгъо мафэхэм Іоф адашіэнэу.

- Сирием зыкъыщызыштэгьэ мэшІошхом зышъхьэ къыхэзыхыжьыгъэхэм адэлэжьэгьэным ылъэныкъокІэ опыт шІукІае тиІэ хъугъэ. Джащ фэдэу Украинэми къикІыжьхэрэм тиреспубликэ гупсэф щагьотыным тегьэпсыхьагьэу тфэлъэкІыщтыр зэкІэ непэ тшІэн фае. Шэмбэтымрэ тхьаумафэмрэ социальнэ ухъумэныгъэм иотделхэм муниципальнэ образованиехэм Іоф ащашІэщт, «линие плъыркІэ» заджэхэрэмрэ цІыфхэм къэбарыр альызгьэ Іэсыщт пунктсэмрэ къызэІутхыщтых. Ащ нэ фэшъхьафэу ошіэ-дэмышіэгъэ ІофхэмкІэ чІыпІэ къулыкъухэм Іофэу адатшІэрэр нахь дгъэлъэшыгъ Украинэм икъыблэ-къокіыпіэ лъэныкъо зышъхьэ къизыхыжьхэрэр чэзыухэм бэрэ ахэмытынхэм пае, — къыІуагъ КъумпІыл Мурат.

АР-м и Премьер-министрэ къызэрэхигъэщыгъэмкіэ, Украинэм къикіыжьхэрэм социальнэ, шіушіэ, медицинэ ыкіи нэмыкі ізпыіэгъу ятыгъэным пае республикэм ищыкіэгъэ іофтхьабзэхэр зэкіэ щызэрахьэх.

НепэкІэ гъэпсэфыпІэу «Анастасием» Украинэм зыкъыщызыштэгъэ заом зышъхьэ къыхэзыхыжьыгъэ нэбгыри 147-рэ чІагъэтІысхьагъ.

къагъэкіыжьыгъэх Хэгьэгу зэошхор кьызежьагьэр ильэс 73-рэ

зэрэхьугьэм фэгьэхьыгьэ шіэжь зэхахьэ ліых ужьхэм ясаугьэтэу Мыекьуапэ итемыр льэныкьокІэ щыІэм дэжь щыкІўагь. Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэу Тхьакіущынэ Асльан, AP-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэр, министрэхэм я Кабинет хэтхэр, Хэгьэгу зэошхом иветеранхэр, федеральнэ ык и республикэ къулыкъухэмрэ ведомствэхэмрэ япащэхэр, общественнэ объединениехэм ыкІи ныбжыкІэ организациехэм ялыкохэр, нэмыкохэри ащ хэлэжьагьэх.

Яхэгьэгу къаухъумэзэ заом хэкІодэгьэ тидзэкІолІхэм шъхьащэ афашіыгь, зы такъикърэ афэшъыгьуагьэх. «Егьэшіэрэ машіом» ТхьакІущынэ Аслъан, къызэрэугьоигьэхэм къэгьагьэхэр кІэральхьагъэх.

Мэкъуогъум и 22-м мыщ фэдэ шІэжь Іофтхьабзэхэр Урысыем ишъолъырхэм зэкІэми ащыкІуагъэх, ахэм цІыф бэдэдэ ахэлэжьагъ. Непэ рэхьатэу, мамырэу тыпсэуным фэбэнэгьэ, зыпсэ зыгъэтІылъыгъэ тидзэкІолІхэр агу къагъэкІыжьыгъэх, яшІэжь агъэлъэпІагъ.

ТХЬАРКЪОХЪО Адам.

Пшъэрылъ шъхьа Іэхэр

къыгъэнэфагъэх

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет зичэзыу зэхэсыгьоу тыгьуасэ иlагьэр зэрищагь АР-м и Правительствэ и Тхьаматэу КъумпІыл Мурат. Іофыгьо шьхьа і у кьызэрэугь оигь эхэр зытегущы агъэхэр к оч э зэпэуцужьэу Украинэм щыкорэм къыхэкнык зиунэ къэзыбгынагьэхэм ІэпыІэгьу афэхьугьэнымкІэ, зыщыпсэущтхэр ягьэгьотыгьэнымкІэ амалэу щыІэхэр арых.

Ростов хэкум къыращынхэшъ, Адыгеим къагъэсынхэмкІэ, нэужым ахэр санаториеу «Анастасия» зыфиlорэм чlагъэтlысхьанхэмкІэ зишІогъэшхо къэзыгъэкІогъэ къулыкъухэм зэрафэразэр АР-м и Премьерминистрэ пэублэм къыщиІуагъ.

Мы мафэхэм автобуси 4-мэ арысхэу Ростов хэкум къикІыхи, зиунэ къэзыбгынэгъэ нэбгыри 147-рэ Адыгеим къэ-

Зиунэ къэзыбгынагъэхэр кІуагъэх. Ахэм бзылъфыгъэ лъэрымыхьхэр, сабый 50, пенсионери 10 ахэтых — зэкІэри Луганскэ хэкум къикІыгъэх. Гузэжъогъу чыпіэ ифэгъэ цыфхэм зэрифэшъуашэу апэгъокІыгьэн зэрэфаер КъумпІыл Мурат къыІуагъ, ащ епхыгъэу структурэ зэфэшъхьафхэм ялІыкІохэм пшъэрылъхэр афишІыгъэх.

> Украинэм къикІыгьэхэр агьашхэх, медицинэ ыкІи психологическэ ІэпыІэгъу афэхъух.

Гуманитар ІэпыІэгъу зыугъоирэ специалистхэм цІыфхэм закъыфагъазэ, охътабэрэ щылъыщт гъомылапхъэхэр, гигиенэ пкъыгъохэр, щыгъынхэр ыкІи кІэлэцІыкІухэм апае джэгуалъэхэр нахь къафащэнхэу.

Зиунэ къэзыбгынагъэхэм зэкІэми социальнэ паспортхэр афагъэхьазырых, ащ ціыфым епхыгъэ зэхэубытэгъэ къэбарыр итхагъ. Джащ фэдэу ІофшІапІэ языгъэгъотырэ гупчэу республикэм щыІэм ыпшъэкІэ зигугъу къэтшІыгъэ санаторием мобильнэ пункт къыщызэlуихыгъ. Ащ нэмыкІэу ІэкІыб къэралхэм къарыкІыхэрэм Іоф адэшІэгьэнымкІэ опыт зыІэкІэль предприятиеу Адыгеим итхэр зэрагьашІэх. Украинэм къикІыстэ врачхэм ІофшІэпІэ чІыпІэхэр ягъэгъотыгъэным иІофыгъуи республикэм ипащэхэр хэплъэщтых. Зиунэ къэзыбгынагъэхэм ядокументхэм ягъэпсынкіи,

гуманитар ІэпыІэгъум иугъоинкІи къулыкъу ыкІи ведомствэ зэфэшъхьафхэм яшІуагьэ къагьэкІонэу АР-м и Премьер-министрэ зафигъэзагъ.

АР-м мэкъу-мэщымкІэ иминистрэу Юрий Петровым къызэриlуагъэмкlэ, лыр, къуаер, щэр, тхъур, нэмыкІ гьомылапхъэхэр цІыфхэм афаугъоиным фэlорышlэщт lофтхьабзэхэр зэхащэх, ащкІэ отраслэм щылажьэхэрэм Іоф адашіэ.

Нэужым АР-м финансхэмкІэ иминистрэу Долэ Долэтбый зэхэсыгъор лъигъэкІотагъ. Ащ къызэрэхигъэщыгъэмкІэ, республикэ бюджетым хахъоу къихьагъэр сомэ миллиарди 2-рэ миллион 842-рэ мэхъу. Гухэлъэу щыІэм ипроцент 90-рэ ар мэхъу, блэкІыгъэ илъэсым мыщ фэдэ иуахътэ икъэгъэлъэгъонхэм ягъэпшагъэмэ, проценти 106,6-кІэ гъэцэкІагъэ хъугъэ.

Гухэлъэу агъэнэфагъэхэр муниципалитетхэм зэкІэми зэрагъэцакІэрэр министрэм къы-Іуагъ. Ау джырэ уахътэ Адыгэкъалэ, Кощхьэблэ ыкІи Шэуджэн районхэм ахъщэ Іэпы-Іэгъу зэрящыкІагъэм къыкІигъэтхъыгъ.

Бюджетым ихахъохэр нахьыбэ шІыгъэным пае псэолъэшІ отраслэм иамалхэр нахь къызыфэгъэфедэгъэн фаеу КъумпІыл Мурат ылъытагъ. Джащ фэдэу бэу зэтет унэхэр ашІынхэмкІэ мыщ фэгъэзэгъэ организациехэм фитыныгъэу къаратыхэрэр хэбзэгъэуцугъэм зэрэдиштэрэм унаІэ тебгъэтын фаеу къызэрэугьоигьэхэм зэдаштагъ. Анахьэу мыр зыфэгъэхьыгъэр Тэхъутэмыкъое районыр ары.

Гъэстыныпхъэ шхъуантІэу агъэфедагъэм ылъэныкъокІэ псэупІэ-коммунальнэ комплексым ипредприятиехэм ячІыфэхэр апщыныжьыным, «электроннэ правительствэм» игъэпсын, лэжьыгъэм иlухыжьын ыкІи ипхъын, зэтыгъо къэралыгьо ушэтынхэр республикэм зэрэщыкІуагъэм изэфэхьысыжьхэм, нэмык Іофыгьохэми зэхэсыгьом щатегущы агьэх, унашъохэри ашІыгъэх.

Іэпэlасэу Абрэдж Гощэфыжь

иалрэгъуитly къэгъэлъэгъоным

хэлажьэх. ІофшІагьэу «Чэщым

иорэдхэр», «Гупшысэгъур» зы-

фиlохэрэр гупшысэхэр зыщы-

ИСКУССТВЭР — ТИБАЙНЫГЪ

Ьзылъфыгъэ Іапэхэр

гъэ бэкІэ ялъытыгъ цІыфлъэп- гъэдэхэгъэ пкъыгъохэр, алрэгъузыубытыхэрэм. Адыгэ лъэпкъымкіи, нэмыкі лъэпкъхэмкіи бзылъфыгъэр Іэтыгъэ — Ны, онджэкъ машіом иухъумакіу. Ащ ыкокІ гупсэф, ыбгъашъо сабыир щепІу. Ащ дакІоу, игулъытэ-гупшысэкІэ бэ фызэшІокІырэр: хэбзэ ІофшІэни, унэгьо зэгъэкІуни, кІэлэпІуни, шъхьэкъэгъэгъунэни.

АР-м ибзылъфыгъэхэм я Союз зышыІэр илъэс 20 зэрэхъугъэм фэгъэхьыгъэу ыкІи союзым ыпкъ къикІэу, республикэм ибзылъфыгъэ анахь чанхэм, хъупхъэхэм якъэгъэлъэгъон ин Мыекъуапэ къыщызэ-Іуахыгь. ІэшІэгьэ пшІы пчъагьэхэм уяплъэкІырэп: сурэтшІыгьэ лъэгъупхъэхэр, Іэпэщысэ зэфэшъхьафхэу шэкІым, пхъэм, етІэгьэжьагьэм (керамикэм) ахэ-

Щыіэныгъэм идэхэгъэ-дэгъу- шіыкіыгъэхэр, щыгъыжъыекіэ

Ау анахьэу нэр зыпхъуатэрэр дышъэидагъэр ыкІи ащкІэ щыІэ амалыбэр зыщыгъэфедэгъэ адыгэ шъуашэм щыщ пкъыгьохэр ары. Апч хъэгъитІур зэлъаубыты адыгэ бзылъфыгъэ пэlо шъошэ зэфэшъхьафхэу дышъэшъо ыкІи тыжьынышъо тедэхэр зиlэхэм, адыгэ тхыпхъэхэр зытетхэм. Ахэлъых мыхэм хьап-щыпылъэ гъэдэхэгъэ дэпкъпылъэхэри. ЛІэкъо тамыгъэ гъэчъыгъэхэу Іэ анэсыгъэр шІошъхъугъуаехэм нэр апхъуатэ. Мыхэр зэкІэ зыІапэ къыпыкІыгьэхэр Адыгэкъалэ итворческэ объединениеу «Бысымгуащ» зыфиюрэм и эшъхьэтет у Лымыщэкъо Марыет ары. ЦІыфыбэ мы ІэшІагъэхэм къызфащэ, гущыІэ фабэхэр авторхэм тхылъым къафыдатхэх.

КІэлэцІыкІухэм апае зигъэулэугъ къуаджэу Гъобэкъуае щыщ Іэшъынэ МыІуминат. Адыгэ кІэлэцІыкІу саер ыкІи цыер фэкъулаеу зэкІишІыхьагъэх. Адыгэ лъэпкъ ІэшІагъэр, адыгэ шэн-хабзэхэр, зекіокіэ-шіыкіэхэр къэгъэгъунэгъэнхэм ыкlи къыткІэхъухьэрэ лІэужхэм зэлъягъэшІэгъэнхэм а зэкІэ maloneuula

Мыадыгэми, лъэпкъхэм

якультурэ игунэсэу, шІогъэшІэгьонэу ащкІэ зеушэты къулайныгъэ зыхэлъ сурэтышІэу Ольга Плетневами. Адыгэ шъошэ шіыкіэ шапхъэхэр, дышъэидэр бэшІагьэу (музей ІофышІ) ыІэ къыригъэхьагъэх. Ибзылъфыгъэ пэю шыгъэхэр (адыгэхэм ыки урысхэм яехэр) лъэшэу гохьых, гъэцэкІагъэх.

Алыгеим исуратышІхам я Союз хэт адыгэ бзылъфыгъэ

зэтегъэщагъэх, купкІ ин зиІэх, ІэпэІэсагъэр зишъуашэх. Къыхэгъэщыгъэн фаер ныбжьыкІэ Іапэхэм къачІэкІыгъэ Іофшіагъэхэу Бреславцевам итриптихэу «Древо жизни», Сидоровам и «Матрешкэхэр», пхъэ лэгъэ гъэдэхагъэхэр, керамикэм хэшІыкІыгьэ пкъыгьохэр, С. Барцом исурэтшІыгъэ мыинхэр художественнэгъэ Іэпкіэ-лъэпкіэгъэ ин зыхэлъхэу, гу зылъыозгъатэхэу зэрэщытхэр ары. МэфэкІ къэгъэлъэгъоным

зэкІырыплъыжьын нэшанэри къыделъытэ: ныбжьыкІэ ІэшІагъэхэмрэ нахь ныбжь зиІэхэм яІофшІагъэхэмрэ щызэблэдзыгьэх. АщкІэ Абрэдж Гощэфыжь, Елена Абакумовам, Ольга ПлетщысэшІух.

Адыгэ макь

ШокІ имыІэу агъэцэкІэнэу щыт

дексхэм ащыщэу юф зышэрэ хэр къафихьынхэ ылъэкыщт. ціыфхэмкіэ Іофшіэнымкіэ Кодексыр зэкіэмэ анахь шъхьаі. Сыда піомэ ціыф лэжьакіомрэ -ифк едмедытоспестыек неІшфоІ тыныгъэхэр ыкІи япшъэрылъхэр ащ къыщегъэнафэх.

Джыдэдэм щыІэныгъэр зэрэщытымкІэ, анахьыбэм айфон, смартфон, гаджет зыфэпіощтхэм, политикэм хэшіыкі дэгъу афыряі, ау Іофшіэн языгъэгъотыхэрэмрэ Іофшіакіохэмрэ ІофшІэн зэфыщытыкІэу яІэхэм, ахэм яІофыгъохэр гъэзекІогъэнхэмкІэ УФ-м ІофшІэнымкІэ и Кодекс пылъ къэбарым икъоу щыгъуазэхэп.

Іофшіэнымкіэ Кодексыр лъэныкъуитІуми ашІэн фае ыкІи ар Урысыем ІофшІэнымкІэ и Конституциеу плъытэн плъэкІыщт. Арэуштэу щымыты зыхъукіэ, Іофшіэн зэфыщытыкіэм лъыр ціыфым къыратыжьынэу

Урысые Федерацием ико- хэщагьэхэм зэрар зэфэшъхьаф-

ГъэрекІо Адыгэ Республикэм ифедеральнэ ыкІи изэгъэшіужь хьыкумышіхэр ІофшІэным ылъэныкъокІэ дэо тхылъ 800 фэдизмэ ахэплъагьэх. Ахэм янахьыбэр зыфэгьэсдогуния мынеграфо дестыах лэжьапкіэр ыкіи Іофшіапіэм ягъэштэжьыгъэнхэр арых.

Джащ фэдэу ІофшІэным пылъ тхылъым игъэхьазырын, икъыдэхын гумэкІыгъуабэ къыпэкІы. Ащ къыделъытэ цІыфым ІофшІэнэу ыгъэцакІэрэр тэрэзэу тхыгьэныр, Іофшіапіэм зыіуагьэкІыкІэ лъэныкъуитІумкІи гузэгъабгъэ къыхэмыкІзу ІофшІэн тхылъыр зием игьом ІэкІэгьэхьажьыгъэныр.

Шъугу къэтэгъэкІыжьы, Іофдестынысь у зэдашыгы рестынысы дестыны дестыны дестыны дестыный де заукьо нэужыр ары ІофшІэн тхы-

зыщытыр. Ау бэрэ къыхэкІы аужырэ ІофшІэн мафэми ар къырамытыжьэу. Джащыгъум дешьп едыто-гьотырэ пащэр ащ къыкІэлъыкІощт гумэкІыгьохэм афэхьазырын ыкІи зэрищык агьэм фэдэу ар зэрэдигьэзыжьыщтым пылъын фае, Іофшакюм, юфыр хынкумым нэмысыным пае, мыщ фэдэ зэфыщытыкІэм къэбарэу пылъыр ышІэн фае.

УФ-м Іофшіэнымкіэ и Кодекс къызэрэщиюрэмкіэ, бгъудестынысь у зэдашыгыр заукъорэ нэуж ІофшІэн тхыльыр Іофшіакіом ушъхьагьу зэфэшъхьафхэмкІэ къызырамытыжьыкіэ, ащ макъэ рагъэіун фае.

Іофшіэн хэбзэгьэуцугьэм пыль шапхъэхэр лъэныкъуитlумкlи зымыгъэцакІэхэрэм пшъэдэкІыжь зэрахьыщтыр ашІэн фае. Мыщ епхыгьэу хьыкумым зыфэзыгьазэхэрэм япчъагъэ илъэс къэс нахьыбэ мэхъу. Ащ Іофыр нэмысыным пае бгъуитІуми япшъэрылъхэр шюк имы зу агъэцэкІэнэу шыт.

АР-м изэхэубытэгъэ хьыкумхэм япресс-къулыкъу

ЯІофшІакІэ тегъэразэ

Іыгьыпізу зыдакіорэр иятіонэрэ унэу елъытэ. Ныбджэгъуныгъэр, зэгурыІоныгъэр ащ щызэхашІэ, апэрэ шІэныгъэхэри щагъоты.

Сабыир зэратыщт кІэлэцыкку ыгъыпіэр зыфэдэм ны-тыхэм мэхьанэшхо раты, сыда пІомэ мэфэ реным анахь лъапізу яіз сабыир ащ щэІэ.

Тисабыйхэр зыдэкІорэ кІэлэцІыкІу ІыгъыпІэу N 34-р гупсэфэу, рэхьатныгъэ чІэльэу зэрэщытым тегьэгушхо. ефь еахыр мехеішыфоіи шА тэшІы. Ясэнэхьат хэшІыкІ ин фызи э цыфхэр ары ащ юф щызышІэхэрэр. Ащ узычІахьэкІэ унэгьо Іужъу ухэхьагъэ фэдэу къыпщэхъу. Гуфэбэныгъэ зэфыряІзу, зэгурыІоныгъэ азыфагу илъэу ахэр зэхэтых. Ны-тыхэм якомитет ыцІэкІэ тисабыйхэм къин адэзылъэгъухэу, ціыфыгьэ ахэзыльхьэу, шіэныгъэм иапэрэ нэкІубгъохэр къафызэГузыхыхэрэм тазэрафэразэр тигуапэу ятэю. Анахьэу къыхэдгьэщымэ тшІоигъор тикІэлэпІухэу Іэшъхьэмэфэ Галинэрэ Наталья Волковамрэ. Ахэм шІэныгьэ

Сабый пэпчъ кіэлэціыкіу куу зэраіэкіэлъым уехъырэхъышэжьынэу щытэп. Іоф мыпсынкІэу ашІэрэм гухахъо хагъуатэ. Тисабыйхэм арагъэшІэщтымрэ арагъэлъэгъущтымрэ анаІэ тет зэпыт. Ныбджэгъуныгъэ, зэгуры-Іоныгъэ, лъытэныгъэ зэрахалъхьащтым пылъых. Мафэ къэс яшІулъэгъу, ягукІэгъуныгъэ кіэлэціыкіухэм зэхашіэ. Ахэм ядунэееплъыкІэ зэрэхэхъуагъэр, еджэным фэщагъэхэ зэрэхъугъэхэр нэры-

> Джащ фэдэу мыпшъыжьэу тикІэлэцІыкІухэм ящыкІагъэр языгъэгъотыхэрэм ащыщых логопедэу Шъаукъо Асерэ кІэлэпІухэм ягъусэу Іоф зышІэрэ Алеся Плохотниковамрэ

Мэфэ реным кІэлэцІыкІухэм ахэтхэм зэкlэми тафэраз. ЩэІагъэу, гуфэбэныгъэу тисабыйхэм афыряІэм пае ахэм «тхьашъуегьэпсэу» ятэ-Іо. ЯІофшІэн гухахъо хагъуатэу, лъытэныгъэ къафашІэу, псауныгъэ пытэ яІэу джыри бэрэ Іоф ашІэнэу тафэ-

КІэлэцІыкІу ІыгъыпІэу N 34-м ны-тыхэм якомитетэү иІэм хэтхэр.

КІЭЛЭЦІЫКІУХЭМРЭ ПІУНЫГЪЭМРЭ

Пшъэшъэжъые lуш

Тэхъутэмыкъое районым ит псэупіэхэм адэт еджапіэхэм гулъытэ чан зиlэу, нэутхэу, сэнаущ зыхэлъэу ачІэсыр макІэп. Гъэмэфэ зыгъэпсэфыгьо уахътэр къэсыгъэми, ахэм афэдэхэм тхылъхэр ІэкІыб ашІыщтхэп, яшІэныгьэ хагьэхьощт, шІуагьэ хэльэу уахьтэр агьэкІощт.

Псэйтыку гурыт еджапІэу N 8-м илъэс еджэгъур дэгъу дэдэу къэзыухыгъэхэр иублэпІэ классхэм къарыкІыгъэх. Ахэм ащыщ пшъэшъэжъые Іуш цІыкІоу Устэкьо Даринэ. Дэгъу дэдэкіэ яплІэнэрэ классыр къыухи, ятфэнэрэ классым ихьагь.

Шэн шІагьоу пшъэшъэжъыем хэлъхэм ащыщых шъырытныгьэр, Іэдэбныгьэр, чаныгьэр. ЩыІэныгъэм шІулъэгъу фыриІ, ренэу шІуагьэ зыхэль Іофхэм апылъ. Унэгъо ІофшІэнымкІэ, ежь амалэу иІэм тетэу, ным дэІэпыІэ. Джэхашъор е пчъэІупэр шюеу Даринэ цыккур рэхьатэу щысынэп: ищыкlагьэхэр зэрегьэуlух, къэбзэ-лъабзэу мэпхъанкіэ, къэбзэныгьэр икіас.

зэригъашІэ шІоигъор. Мы лъэныкъомкІэ ІэпыІэгъухэр егъотых: нэнэжъ-тэтэжъхэр, ныр, тыр. ТхылъеджэпІэ цІыкІу иІ, сурэтхэр ешіых, спортым пыль, еджапІэм щызэхащэрэ Іофтхьабзэхэм игуапэу ахэлажьэ. АдыгабзэкІи урысыбзэкІи усэхэр етхых, ипшъэшъэгъу цІыкІухэм къафеджэ. Тиадыгэ усакІохэу Жэнэ Къырымызэ, Къуекъо Налбый, Хъурмэ Хъусен, Нэхэе Руслъан яусэхэр икіасэх, езбырэу ащыщхэр ешіэх, Іупкіэу, закъыдишіызэ къяджэ.

Иусэхэр зыдэт Іэпэрытх Даринэ бэмэ акізупчіэ, бэ тхылъ ціыкіу иі, ар лъэшэу къегъэгъунэ, рэгушхо, «мыр сэ сиапэрэ тхылъ цІыкІу» сэмэркъэоу elo. Иусэхэр ным, тым, нэнэжъ-тэтэжъхэм, еджапІэм, чІыопсым, нэмыкІхэм афэгъэхьыгъэх.

Даринэ янэ-ятэхэр ныбжьыкІэх, ятэ исэнэхьаткІэ мэлажьэ, янэ — кІэлэегъадж. Анахьэу шІу ылъэгъурэ предметхэр: адыгабзэр, урысыбзэр, инджылызыбзэр. Ным фэдэу кІэлэегъаджэ хъу шІоигъу Даринэ. Усэ тхынымкІи Іоф зыдешІэжьы.

ХЪУЩТ Щэбан. итыр: Устэкъо Сурэтым

Тисабыйхэр егъэгупсэфых

N 34-м икупэу «Пчелки» зыфи-Іорэм икІэлэпІоу Карина Каваносян тызэрэфэразэр гъэзетыр къызыфэдгъэфедэзэ къатіо тшіоигъу. Иіофшіэн хэшІыкІышхо фыриІэу, игулъытэ инэу ар тисабыйхэм апылъ. Іэдэб, гукъэбзэныгъэ, гукІэгъуныгъэ зыхэлъ бзылъфыгъэм нэбгырэ пэпчъ екІолІэкІэ гъэнэфагьэ къыфегьоты, сабыйхэм шІу зарегьэльэгьу.

Тисабыйхэр гушІохэзэ кІэлэцыкіу іыгьыпіэм макіох, ахэм ашіэ шіу алъэгьурэ кіэлэпіур нэгушюу къызэрапэгьокыщтыр. Каринэ сабыйхэм цыхьэ фашlы, яшъэф цlыкlухэр фаlуатэх. Ахэм азыфагу ныбджэгъуныгъэ, зэгурыІоныгъэ релъхьэ. Шъыпкъэныгъэ ахэлъынэу

КІэлэцІыкІу ІыгъыпІэу егъасэх. Зыми фэмыгъэзагъэхэу зы такъикъи щигъэсыхэрэп, яуахътэ гъэшІэгьонэу афызэхещэ. ДжэгукІэ шІыкІэм тетэу апэрэ шІэныгьэхэр кІэлэціыкіухэм арегъэгъотых. Сурэт ціыкіухэр, пластилиным, тхьапэм ахашІыкІырэ пкъыгьохэр бэу арегьэшіых. Ягьэхъэгъэ ціыкіухэр гушіохэзэ къытагъэлъэгъужьых, унэм къызыкІожьыхэкІи кІашІыкІыжьыныр якlac.

Тисабыйхэр кІэлэцІыкІу Іыгъыпіэм зытщэхэкіэ тыгу афэузырэп, сыда пІомэ ахэм шІу альэгьурэ кІэлэпІур зэрафэсакъырэр дэгьоу тэшіэ.

А.КИСЛОВА, В. БАРТЮК, Н. БЕЛОУС, Е. БАРОНОВА, М. ЗАХАРЯН.

Сабый 500 къырагъэблагъэ

МэзитІу хъугъэу Украинэм щыхъурэ гумэкІыгьошхор зыгу къемыорэ цІыф щыІэн фаеп. Аужырэ мафэхэм топыщэкІэ къяохэзэ яунэ зэрисхэу бзылъфыгъэхэр, нэжъ-Іужъхэр, сабыйхэр аукlых. Лажьэ зимыlэ ціыфхэу псэукіэ зимыіэжьхэм ащыщыбэмэ ашъхьэ къырахьыжьэжьы.

Тикъэралыгьо ишъолъыр пстэумэ арыс ціыфхэр ахэм ІэпыІэгъу афэхъунхэу, хьал-балыкъыр ојэсэжьыфэкіэ псэчпіэ арагъэгъотынэу хьазырых.

Нэбгырэ мин пчъагъэ Ростов хэкум, Ставрополь ыкІи Краснодар крайхэм, къэралыгъо гъунапкъэхэр къызэпачыхи, къарыхьагъэх.

Къэбэртэе-Бэлъкъар Республикэм и Правительстви бэмышІзу ыштэгъэ унашъом тетэу, Украинэм щыпсэурэ еджэкІо 500 республикэм къырагъэблагьэ. Ахэм зыгьэпсэфыгьо гъэмэфэ мазэхэр гумэкІыгъо хэмытхэу мыщ щырахыщтых, ныбджэгъукІэхэр ашІыщтых, загъэпсэфыщт, республикэм

гъущтых.

КъызэкІолІэщтхэ чІыпІэм (оперативнэ штабым) ІофшІэныр ригъэжьагъ. Сабыйхэр зыдэщы-Іэщтхэ ыкІи зыщыпсэущтхэ чІыпІэхэр агъэнэфагъэх. Республикэм и ЛІышъхьэ ипшъэрылъхэр охътэ гьэнэфагьэкІэ зыгьэцэкІэрэ КІокІо Юрэ иунашъокІэ санаториехэр, зыгъэпсэфыпІэ чІыпІэхэр, пансионатхэр Украинэм къикіыгъэ кіэлэціыкіухэр зэрэщыгупсэфынхэу агъэхьазырыгъэх. ЗыдэкІон имыІэу зисабый къыдэкІорэ ныхэми зыдэщыіэнхэ псэупіэхэр арагьэгъотыщтых.

(Тикорр.).

4

Адыгэ **мак**ь

Къралыгъо органхэмрэ учреждениехэмрэ япащэхэм 2014-рэ илъэсым иятонэрэ корользаныкъо Урысые Федерацием и Президент иприемнэу Адыгэ Республикэм щыюм цыфхэр зэрэщырагъэблэгъэщтхэр

Зырагъэблэгъэштхэ уахътэр: 14.30 — 17.30.

	Зырагъэблэгъэщтхэ уахътэр: 14.30 — 17.30.	1						
ЫлъэкъуацІ, ыцІ,	ІэнатІэу ыІыгъыр		Мазэхэмрэ мафэхэм					
ятацI Кориневич Ленина	Къыблэ федеральнэ шъолъырым чІычІэгъ байныгъэхэм	VII 2	VIII	IX	Х	ΧI	XII	
Аркадий ыпхъур	ягъэфедэнкіэ и Департамент Адыгэ Республикэмкіэ геологием- рэ лицензированиемрэкіэ и Къутамэ ипащ							
Речицкий Александр Георгий ыкъор	Адыгэ Республикэм хэгъэгу кloцl loфхэмкlэ иминистр	9						
Никифорова Марина Иван ыпхъур	Къэралыгъо регистрациемкІэ, кадастрэмкІэ ыкІи картографиемкІэ Федеральнэ къулыкъум Адыгэ РеспубликэмкІэ и ГъэІорышІапІэ ипащ	16						
Заев Юрий Юрий ыкъор	Пщыныжьхэр языгъэхьырэ Федеральнэ къулыкъум Адыгэ РеспубликэмкІэ и ГъэІорышІапІэ ипащ	23						
Къулэ Аскэрбый Хьаджыбэчыр ыкъор	Урысые Федерацием ПенсиехэмкІэ ифонд Адыгэ РеспубликэмкІэ и Къутамэ ипащ	30						
Оганесян Борис Григорий ыкъор	Мыекъопэ гарнизоным идзэ прокурор		6					
ХьацІыкІу СултІан Мухьадин ыкъор	Урысые Федерацием ошіэ-дэмышіэ Іофхэмкіэ и Министерствэ Адыгэ Республикэмкіэ и Гъэіорышіэпіэ шъхьаіэ ипащ		13					
Глущенко Александр Павел ыкъор	Урысые Федерацием и Следственнэ комитет Адыгэ Республикэмкіэ иследственнэ гъэlорышlaпіэ ипащ		20					
Хъокіо Аюб Хьазрэт ыкъор	Федеральнэ къэралыгъо бюджет учреждениеу «Къэралыгъо регистрациемкіэ, кадастрэмкіэ ыкіи картографиемкіэ Федеральнэ кадастрэ палатэ» Адыгэ Республикэмкіэ и Къутамэ ипащ		27					
Мигидюк Владимир Александр ыкъор	Хьыкум приставхэм я Федеральнэ къулыкъу Адыгэ РеспубликэмкІэ и ГъэІорышІапІэ ипащэ ипшъэрылъхэр егъэцакІэ			3				
Лэфышъ Мухьамэд Адэлджэрые ыкъор	Урысые Федерацием социальнэ страхованиемкІэ и Фонд Адыгэ РеспубликэмкІэ ирегион къутамэ ипащ			10				
Пословский Василий Митрофан ыкъор	Адыгэ Республикэм и Прокурор			17				
Радченко Александр Александр ыкъор	Урысые Федерацием юстициемкІэ и Министерствэ Адыгэ РеспубликэмкІэ и ГъэІорышІапІэ ипащ			24				
Курыжъо Светлан Юрэ ыпхъур	Къэралыгъо статистикэмкІэ Федеральнэ къулыкъум Адыгэ РеспубликэмкІэ ичІыпІэ орган ипащ				1			
Речицкий Александр Георгий ыкъор	Адыгэ Республикэм хэгъэгу кloцl loфхэмкlэ иминистр				8			
Матвеева Елена Иван ыпхъур	Федеральнэ хэбзэlахь къулыкъум Адыгэ Республикэмкlэ и Гъэlорышlaпlэ ипащ				15			
Селезнев Олег Виктор ыкъор	Урысые Федерацием щынэгъончъагъэмкІэ и Федеральнэ къулыкъу Адыгэ РеспубликэмкІэ и ГъэІорышІапІэ ипащ				22			
Кубэщыч Аслъан Къэплъан ыкъор	Федеральнэ антимонопольнэ къулыкъум Адыгэ РеспубликэмкІэ и ГъэІорышІапІэ ипащ				29			
Сихъу Русет Рэщыдэ ыпхъур	Адыгэ Республикэм ІофшІэнымкІэ и Къэралыгъо инспекцие ипащ					5		
Шымыгъэхъу Айтэч Мурат ыкъор	Псауныгъэр къызэраухъумэрэм гъунэ лъызыфырэ Федеральнэ къулыкъум Адыгэ РеспубликэмкІэ ичІыпІэ орган ипащ					12		
Аверин Александр Владимир ыкъор	Адыгэ Республикэм идзэ комиссар					19		
Хастьян Владимир Амбарцум ыкъор	Кощын ІофхэмкІэ Федеральнэ къулыкъум Адыгэ РеспубликэмкІэ и Къутамэ ипащэ ипшъэрылъхэр егъэцакІэгох					26		
Завгородний Сергей Александр ыкъор	Щэфакlохэм яфитыныгъэхэр къызэраухъумэрэм гъунэ лъы- зыфырэ Федеральнэ къулыкъум Адыгэ Республикэмкlэ и Гъэlорышlaпlэ ипащ						3	
Хьакурынэ Галия Абулл ыпхъур	Федеральнэ къэралыгъо учреждениеу «Адыгэ Республикэм медикэ-социальнэ экспертизэмкІэ и Бюро шъхьаІэ» ипащ						10	
Пословский Василий Митрофан ыкъор	Адыгэ Республикэм и Прокурор						17	
Къэзэнэ Борис Хьамзэт ыкъор	Къэралыгъо мылъкум игъэзекіонкіэ Федеральнэ агентствэм Адыгэ Республикэмкіэ ичіыпіэ гъэіорышіапіэ ипащэ ипшъэ- рылъхэр егъэцакіэх						24	

Щынагъо **щыІэп**

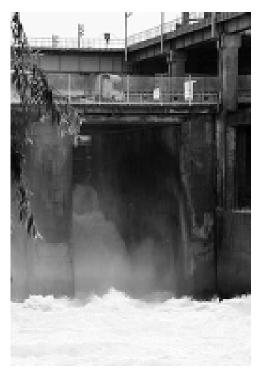
Аужырэ мэзитІум ощх зэпымыоу къещхыгъэм Краснодар псыІыгъыпІэм пэгъунэгъоу щыпсэухэрэм зэрар къафимыхыным пае ащ июфышюэхэм гьэльэшыгьэ шыкіэм тетэу Іоф ашіэ. Краснодар ипсыlыгыып!э Кавказ иlэрыш! псыуцупІэ анахь инхэм ащыщ, квадратнэ километрэ 400-м къехъу. ЧІыпІэу ыубытрэм ипроцент 90-р — Адыгеим 10-р Краснодар краим афэгъэзагъ. Псы-Іыгьыпіэм июфышіэхэм къызэраіуатэрэмкІэ, илъэс 40-м къехъугъэу, псэуальэр загьэпсыгьэм къыриубытэу гьогогъуипшІырэ псыкъиун инхэм цІыфхэр ащиухъумагь. Мыгьэ жъоныгьокІэмэкъуогъу мазэхэм тишъолъыр ощх зэпымыоу къыщещхыгьэхэм апкъ къикlэу яlофшlэн агъэлъэшыгъ.

Краснодар псыіыгъыпіэм ипащэу Геннадий Никифоровым къызэриіуагъэмкіэ, мазэм къехъурэ Краснодар псыіыгъыпіэм псэу къихъорэр зы нэгъэупіэпіэгъум кубометрэ миным къехъущтыгъ, минрэ ныкъорэм зыщынасыгъэхэри къыхэкіыгъ. Псыіыгъыпіэм къыдатіупщырэ псыр зы нэгъэупіэпіэгъум кубометрэ минрэ 200-рэ хъущтыгъ. Адыгеими Краснодар краими япсэупіэхэм зэрар къафэзыхын пчъагъэхэм ар анэсырэп.

Псыlыгъыпlэм иlофышlэхэм къызэраlуагъэмкlэ, сыхьатитlу пэпчъ lыгъыпlэм дэт псыр зыфэдизыр зэрагъашlэ. Непэрэ мафэм ехъулlэу псыlыгъыпlэм псэу къихъорэр фэдитlукlэ нахь макlэ хъугъэ, ащ елъытыгъэу псэу къыдагъэкlырэм ипчъагъэ кубометрэ минрэ 100-м нэсэу къыщагъакlэ. Псыlыгъыпlэм дэтым хэкlы къэс дагъэчъырэри нахь макlэ ашlынэу агъэнафэ.

— ПсыІушъом нахь лъхъанчэу щыІэ псэупІэхэр зэкІэ нэпкъ гъэпытапІэхэмкІэ ухъумагъэх. Кубометрэ минрэ ныкъорэм нэсэу псыІыгъыпІэм псыр къытІупщыгъэми ахэмкІэ щынагъоп, — еІо Краснодар ипсыІыгъыпІэ иинженер шъхьаІэ игуадзэу, гидротехническэ псэолъэ зэхэтхэм япащэу Владимир Семишкур.

Краснодар псыlыгылым игидротехническэ псэольэ зэхэтхэм яинженерэу Янэкъо Мосэ къызэриlуагъэмкlэ, псыр къыдэкlынымкlэ зи щынагъо щыlэп. Псэу джыдэдэм дэтыр шапхъэхэм аблэкlырэп. Краснодар псыlыгылlэр щынэгъончъэу щытыным мы уахътэм игъэкlотыгъэ гъэцэкlэжынхэр щэкlох. Тапэкlи а lофшlэныр лъагъэкlотэщт. Федеральнэ бюджетым къафитlупщыгъэ сомэ миллион 200-р lофшlэнхэм апэlуагъэхьащт.

яручуручуручурчурчур Мыхэр о vипІыфых. Адыгеир! чуручурчуручур чуруч

Адыгеим икартэ къэлэмыпэ псыгъокІэ республикэм ирайони 7 къыщыгъэчъыхьагъ. Ахэм ащыщэу Шэуджэн районым тыкъыщыуцун. Ащ ишъолъыр зэфэдэкІэ псыхъо чэф пцелІупэ закІэу Фарзэ етІупщыгъэу пхырэчъы. Абдзэхэ къуаджэу Хьакурынэхьаблэрэ кІэмгуе чылэу Мамхыгъэрэ псыхъор азыфагу, зэгурыlо-зэрэлъытэу ащ инэпкъыбгъу зырызмэ — джабгъумрэ сэмэгумрэ акІэрысых. ЯгумэкІи, ягукІаий, ягушІуагъуи, ятхъагъуи зэфэдэу лэжьэкІо цІыф хьалэлхэм зэдагощэу мэпсэух. КъоджэгъуитІур мы чІыпІэм къызитІысхьагъэр Кавказ заом ыуж, адыгэ лъэпкъым зэрафэ-зэрапхъор къызыфэкІом, псэехьыжьэжь-шъхьэехьыжьэжь лъэхъаным, абдзахэхэм якъушъхьэхэр ІэкІыб ашІохъугъэх. Джащыгъум Фарзэ ипсы чэчэ цІыкІу, имэзІушъо, ижьы къэбзэ ІэшІу псэупІэ чІыпІэ афэхъугъагъ.

Ильэси 150-м ехъу тешІэжьыгь а хъугъэ-шІагъэм. КъоджитІур — хьакурынэхьаблэхэмрэ мамхыгъэхэмрэ аблыпкъ зэгъэкъугъэу, агу зэфакіоу, яіорэ яшІэрэ зэдиштэу, ягухэлъ зафэу, цІыфыгъэ хабзэр чамынэу, Іулъхьэр тіу зэфашізу, зэгупсэ-зэкіасэхэу зэдэпсэух. Тарихъ хъугъэ-шІэгъэ макІэп апэкІэкІыгъэр ыкІи къызэранэкІыгъэр: апэрэ дунэе заор, зэхъокІыныгъэ инхэм яфыртынэхэр — революциер, граждан заор, Совет хабзэм игъэпсын-гъэуцун,

у шъхьафі

хэкум изэхэщэн; лэжьэкІэшІур — колхоз-совхозхэр, завод-фабрик лэжьап эхэр, еджэн-гъэсэныгъэр, медицинэр, культурэр зэралъэкІзу агъэпытэщтыгъэх. ГъэшІэ лъэбэкъу инхэмкІэ щыІэныгъэр пкІэгъагъэ. Ау Хэгъэгу зэошхор ахэм къакІэлъыкІуагъ гумэкІыбэр игъусэу. Аши цыф зафэхэм ТекІоныгъэр къышыдахыгъ.

Адыгэ лъэпкъым ищы ак Іэ Совет хабзэм илъэхъан хэпшІыкІэу нахьышІум факІощтыгь. Мы уахътэм цІыф жъугъэхэм алъэкІ къагъэнагъэп. Адыгэ шъолъырым, хэкум зэфэдэкІэ мышІэныгъэр щагъэкІодыгъагъ, лъэпкъым гъэсэныгъэм осэшхо ритыщтыгь, бэкІэ щыгугьыщтыгь. «Емыджагьэр нэшъу», «тхылъыр — шІэныгъэм иlункlыбз», «шlэныгъэр мыкloдыжьын былым» язэрэгъаloy, лъэпкъым иныбжьыкІэхэми, нахь ныбжь зиІэхэми еджэным яшъыпкъэ рахьыліэштыгь. Гурыт гьэсэныгьэр зэрагьотэу, агукІэ якІэсэ сэнэхьатхэм афэкІонхэм пстэури зэлъиІыгъыгъ.

шэуджэн районым ианахь еджэп эжъэу, революцием ыпэкІэ, 1900 — 1901-рэ илъэсхэм зиублэпІэ классхэр къызэјуахыгъагъэу, ыужым гурыт еджапІэ хъугъэ Мамхыгъэ гурыт еджапІэр зэкІэ мы районым исхэм гурыт гъэсэныгъэр зыщарагъэгъотырэ еджэпІэ зэкъуагъ. Мыш Хьакурынэхьаблэ. Мамхыгъэ адэсхэм ямызакъоу, къягъэтІысэкІыгъэ чылэхэм ащыщ ныбжьыкІэхэри щеджагъэх. Мамхыгъэ гурыт еджапІэр адыгэ лъэпкъым итарихъ зэрэхэхьагьэр къычіитіупщыгьэ еджэкіо нэбгыришъэ пчъагъэхэр ары. Ахэм Адыгеим ыцІэ рарагьэІуагь, еджэгьэшхо-гьэсэгьэшхохэр къахэкІыгьэх: апэрэ бзэшІэныгъэлэжь инэу, адыгабзэм ильэгьохэщеу Іэшьхьэмэфэ Даут, апэрэ ІорыІотэІо инхэр, пщынэошхохэр районым исыгъэх, апэрэ усакІоу Советскэ Союзым и ЛІыхъужъэу Андырхъое Хъусен, апэрэ этнографхэр, археологхэр, архитекторхэр, сурэтыш дэгъухэр, къулыкъушІэшхохэр, псэолъэшІхэр, артистхэр, тхакІохэр, журналис-

шъхьафит щыlакlэм илэжьын, Адыгэ тхэр, врачхэр, шlэныгъэ лъэныкъуабэмэ закъыщызэlузыхыгъэхэр Мамхыгъэ гурыт еджапІэм щеджагъэх. Илъэс 30 35-кІэ узэкІэІэбэжьмэ, я 80-рэ илъэсхэм зэрагьэунэфыгьагьэмкІэ, Мамхыгьэ гурыт еджапІэм шеджагьэу, къычІитІупщыгъэ нэбгырэ 50-м ехъум шІэныгъаціэхэр наукэ зэфэшъхьафхэмкіэ къагъэшъыпкъагъ. Щэч хэлъэп ащ къыкІэлъыкІогъэ илъэси 10 заулэми джыри мы пчъагъэм зэрэхэхъуагъэм, тиныбжыыкІэхэр чаных, хъупхъэх, гъэхъагъэхэм афэкІонхэ алъэкІы. Къыхэгьэщыгьэн фае Адыгеим ишІэныгъэ хьасэ анахьэу зыгъэбэгъуагъэхэм Шэуджэн районым къикІыгъэхэу, Мамхыгъэ гурыт еджапІэр къэзыухыгъэхэр арэу зэрэшытыр.

Илъэс 50-м къехъужьыгъэу адыгабзэм научнэу дэлэжьэрэ шІэныгъэлэжьхэм ащыщ Гъыщ Нухьэ. Филологие шІэныгъэхэмкІэ доктор, академик, бзэшІэныгъэмкІэ ІофшІэгъэ 300 фэдиз къыдигъэкІыгъ, АР-ми, УФ-ми яшІэныгъэлэжь гъэшІуагъ.

Гъыщ Нухьэ — хьакурынэхьабл. Мамхыгъэ гурыт еджапІэм щеджагъ, щыІэныгъэм лъэгьо зафэ щыриІ. Нухьэ абдзэхэ гумыпсэфхэм ащыщ. Бзэм иІофыгьо инхэм ямызакъоу, ишІэныгьэ, игулъытэ игупшысэ шъхьафитхэм ахегуащэ. Уахътэм епэсэкІэу сыдигъуи ышІэрэм хегъахъо — мэусэ, матхэ. 2007-рэ илъэсым Гъыщым иапэрэ усэ тхылъ «Пчъэр насыпым фыlусэхы» ыloy къыдэкІыгъ. Ащ тарихъ роман гъэшІэгъонэу «Гум итыркъохэр» (2009) къыкІэлъыкІуагъ. ШІэныгъэлэжьэу Гъыщым дежимо пофитический и поможения и поможени адыгабзэм изэгъэшІэн, изэхэфын ыкІи ихэгъэхъон ары. ІофшІэгъэ инхэр иІэх. Бзэм хахъо фишіымэ, ыгъэунэфызэ, игупшысэ шэсыгъэ зеlэты — адыгабзэм, адыгэ шэн-хабзэхэм, цІыф зекІокІэшіыкіэхэм афегьазэ. Лъэпкъым шіоу а пстэумкІэ зэІуигьэкІагьэр иІэубытыпІэу «У адыгов» зыфиlорэ тхылъ гъэшlэгьоныр Гъыщым къыдигьэкІыгъ. Энциклопедие тхылъышхоу адыгэ лъэпкъым

изэхэгъэуцон зыпшъэ ифагъэр гуманитар ушэтынхэмкІэ Адыгэ республикэ институтэу Т. КІэращэм ыцІэ зыхьырэм бзэшіэныгъэмкіэ иотдел ипащэу Гъыщ Нухь ары. Нухьэ бэмыю башіэмэ ащыщ дэд. Ныдэльфыбзэм, адыгэ литературэм, хъишъэм ренэу игупшысэ зэлъаlыгъ. Ахэм акlыгъужьэу зы lофыгьо ини зэшІуехы — усэныр, тхэн-гупшысэныр. Чэщныкъо кlасэхэм е нэфшъэгьо гуапэм игудэчъыгъо ишыхьат усэ блэрхэр псынкіэу тхьапэм регъэкіух шэны фэхъужьыгъэу. Адыгабзэр научнэу зэрэзэхифырэм, зэригьэунэфырэм фэдэ къабзэу, адыгэ усэкІэ хабзэми фэкъулай, къыдэхъу. Орэд мэкъамэр зыкІэлъ сатыр зэгьэкІугьэхэр гу шъхьафитым ошіэ-дэмышіэу къыдэух — афэусэ чІыгум, хэкум, хэгьэгум, цІыфхэм, ныбджэгъуныгъэм, егъэшІэрэ шІулъэгъум.

Гъыщ Нухьэ къыкІугъэ гьогум рыплъэжьмэ, рыкіэгъожьэу чіыпіэ иіэп: икІэлэцІыкІугъо хьарамынчъэ гуапэ, студентыгьор, етІанэ ищыІэныгьэ гьогу апэрэ ІофшІэн лъэбэкъур, гумэкІыр, гукІэгъур, шІэныгъэ-акъылыр къызэрэкІуагъэр; къоджэ еджапІэмкІэ ригъажьи, партием иунашьо тетэу, къыраlорэр ышІэу зэрэлъыкІотагъэр; иунагъо, ыкъуитІу, ахэм ясабыйхэм ягушІуагъо зэхишіэу, агъатхъэу, а зэкіэ усэ мэкъэ шъхьафитэу бгъэм къыдэкІы зэрэхъугъэм ишыхьат итхылъэу «Пчъэр насыпым фыlусэхы» зыфиlорэр. Нухьэ охътэ лые зэгъокі къекіурэп, ренэу ышІэнэу зыгорэ къежэ: ышІыгъ унэшхуи, чъыгхэтэ джади ыгъэтІысыгъ, илъфыгъэхэри цІыфы хъугъэх — шыкур!

Гу шъхьафитым кІэдэІукІызэ ытхыхэрэр, къэгъэгъэ зэфэшъхьаф дэхабэу, мэтlэмых. Ухэтми узяджэрэм, гур къыдащае, агъэшlу. ЩыІэныгъэм итэмэпкъ лъэшэу шІулъэгъум фэгъэхьыгъэх бэмышІэу Гъыщ Нухьэ къытфихьыгьэ усакіэхэр. Шіульэгьур! Шіульэгъур арыба гъашІэм ылъапсэри, ышъхьапэри, ар зыгъэпытэрэр, зыгъэбагъорэр. Ышъхьэ къыримыхыпагъэми, Нухьэ усэ тхылъыкІэу къыдэкІыным фигъэхьазырырэм изы Іахьых мыхэр. Тигуапэу Гъыщым иусакІэхэм нэІуасэ шъуафэтэшІы.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Синэплъэгъу ижъуагъу

Дэхэ дэдэу, мэзыпчэнэу, Непэ о зипчыгь. Упкъышъоли цІыутэхыжьэу Дышъэпс егъэшъуагъ.

Сыгу урихьэу, сыпфэзэщэу, Шэны сэ сфэхъугъ. СызыоплъкІэ о зэхапшІэу Ущтэу къысщыхъугъ.

Сыпфэсакъэу, сыодэхаш Іэу СІэ къыпфэсщэигъ, Ащ уигъащти, тхьакІумкІыхьэу, Зэу уІухъушъутыгъ.

Сытыгъужъэп сэ усшхынэу, СишІульэгъу ильагъу. Зэ къэуцу умыгузажьоу, Синэпльэгъу ижъуагъу.

Зи умы Іоу сызэгъэплъ!

СурэтышІэу щыІэ пстэумэ Тхьэр анахь Іаз. Дунаишхом шІагьоу тетыр ЗэкІэ къыгъэшІыгъ.

ИшІульэгъу зэритыгьэхэм ЦІыфыр апэ ит. Ащ ащыщэу типшъашъэхэм Нахь къягугъупагъ.

Тихъулъфыгъэ ш агъохэм Хъопсэныр яшэн, Пшъэшъэ дэхэ дэдэхэм Яплъынхэр якlac.

Титэмэшъхьэ пшъашъэмэ Сынэ атенагъ. Синэпльэгъу аш юш іумэ, Лъэшэу сэ сигуапэ.

Гу льамытэ фэдэу зашІымэ. Сыгу къыпе Іонт Іык Іы. Ягуапэу сщагъэхъумэ ГушІом сызэрехьэ.

ЗэкІэмэ анахь дахэм Зыкъысфегъэп Іыи, «Зи умы loy сызэгъэплъ», — с loмэ, Мэщхышъ, Юхъушъутыжьы.

Сэ сызыфельэІурэр Ежьым иІэшІагьэп. Сэ Тхьэм къысфишІыгьэу СурэтшІыгьэ дахэ нахь.

Игуапэ къыфашІәу

ЛЫ икъугъэм инэгъунджэ Чанэу ынитіу къыкіоціырэплъы, Узахаплъэк Іэ л Іым итхылъмэ КІэлэгъур джыри къахэщы.

Ынэ нэгъунджэ Іумылъымэ, Нэгые дахэу ынитІу къэшІэты, Пшъэшъэ зишІугьо альэгъумэ, Нахьи нахь дэхэжьэу къэгушюх.

Чэфыр ынэмэ къакІехымэ. Пшъашъэмэ шІулъэгъур ахелъхьэ, Къырапэсыщтыр амышІэмэ, Къиныгъом ичІыпІэ къырещых.

«Сипшъэшъэ хъупхъэхэу спсэ щыщых,

Мы усэр шъо шъуцІэкІэ стхыгъэшъ, Сигуапэу, сІышъухымэ, шъосэты, НэмыкІ тын джыдэдэм сиІэпшъы».

Гущы Іэ шъабэм къеуфэхэшъ, ШІульэгъури хэльэу щхыпцІышьом, Иусэ тхыгъэхэр Іахыхэшъ, Игуапэр къыфашіэу къебэух.

Тыгъэмрэ мазэмрэ

Ошъогу къаргъом итІупщыхьагъэхэу Тыгъэмрэ мазэмрэ мэзекІошъ итых. ШІу зэрэлъэгъухэми къызхамыгъэщэу Тыгъэр къыкъокІымэ мазэр къохьа-

Мазэр къыкъокІымэ тыгъэр къохьажьы.

- Орырэ сэрырэ зы гьогу тырэкІоми, Тызэфэзынэу зыкІи къыхэкІырэп. О тыгъэ шіэтэу узыблэкіыхэкіэ Сэ мэзэ нэціабгэу сыпкіэльэпльэжьы;
- О мэзэ гохьэу узыблэсыкІыкІэ Сэ тыгъэнэбзыеу сыплъэбэнэжьы.
- Зэ укъэуцоу сызыкІэбгъахьэмэ, Тыгъэнэбзыйхэм састынэу къыпщэхъуа?!

Симэзэ нэфы о къыптыридзэмэ Нэ къыптефэнэу утещыныхьэ шъуlуа?!

 Хьау, сигупсэу мэзэгъо дах! ЦІыфы лэжьакІохэм тыгъэу сафеп-

Лэжьыгъзу апхъырэр къафэзгъэкІынэу.

 Сэри цІыфхэм шъабэу сакъыфепсыхы

ЯшІульэгъу ІэшІу хахьо фэсшІынэу.

त्मारिक तमारिक तमारिक त

ТхылъыкІэхэр

ЩыІэныгъэм гуфаплъэу ухаплъэмэ хэплъэгъощтыр макіэп: гъэни, щхэни, лакъырд макіи, щхыпэ гуапи. Мыхэр зэкіэ ціыфым фэгъэхьыгъэу щытых ыкіи уалъыхъужьын имыщыкіагъэу, loкiэ-шlыкіэ зэфэшъхьафхэмкіэ гъашіэр пкіагъэ.

Джа мафэ къэс тызыхэт «уджым» ишъхьаныгъупчъэ бэрэ тхакloy Ожъ Аскэрбый зэрипльагъэм, ылъэгъугъэу, зэхишlагъэм рагъэшlыгъэ шloшl-тхыдэхэр алъапсэх тхылъыкlэу «Алло, сыпсэ закъу» зыфиloy (ежь авторыр зыщымыlэжь уж) къыдэкlыгъэм къыдэхьэгъэ рассказхэм. Ахэр лакъырд-сэмэркъэу шъуашэм илъых, еджэгъошlух, сюжет lyпкlэ яl, ухэт-

«Алло, сыпсэ закъу»

ми, ор-орэу тіэкіу узэплыжыным, узфэсакъыжыным, ощ фэдэ ціыфхэм акіыіу зымышіным, умынэи-псыеным, щыіэныгъэр о уизакъоу къызэрэуамытыгъэм, нэмыкіхэми іахьи, чіыпіи, лъытэныгъи а дэдэм щыряіэн зэрэфаер къыбгуригъаіоу, гъэсэпэтхыдэ зыхэпхырэ художественнэ тхылъ Аскэрбый иіофшіагъэ.

«Алло, сыпсэ закъу» зыфиІорэ тхылъыр пчъагъэмкІэ 250-рэ хъоу Мыекъуапэ, ООО-у «Качествэм» къыщыхаутыгъ. Тхылъым иапэрэ зэгохыпІэ авторым «тхьашъуегьэпсэу» зэкІэ ІэпыІэгъу мы Іофшіагъэмкіэ къыфэхъугъэхэм щареlo. Ежь Аскэрбый игупсэ цІыфхэу, иунагъо исхэм ягущы Іэхэр тхылъ кІышъо кІыбым, авторым ипортрет чІэтхагьэх: «Мыщ нэмыкІ тхылъ пчъагъэ къытфэбгъэнагъ. Ахэм тяджэ, гъэсэпэтхыдэ тфэхъух. Непи ащкІэ укъытхэт, тыопly, тыогъасэ. Уахътэ тешІэми утщыгъупшэ-

Мы тхылъым дэт хьарыфхэм япчъагъэ зэрэмымакіэу, тигукіэгъу оркіэ ины, кіосагъэп ыкіи кіосэщтэп. Егъашіэм тыгу уилъышт».

уилъыщт».
Ожъ Аскэрбый адыгабзэмкіэ къоджэ кіэлэегъэджагъ. Укіэ-упчіэжьын, бгъэшіэгъон имы-

щыкіагьэу, ціыф тэрэз шэнышіухэр хэлъыгь, ылэжьыгь, щыіэныгьэмкіэ иеплъыкіэхэр ихудожественнэ тхыльхэм (ахэм ягугьу мызэу, мытіоу къэтшіыгь) ахигощагь, зэрильэкіэу тильэпкъ шіоу хэлъыгьэр къызэтегьэнэгьэнымкіэ фэльэкіырэр ышіагь.

Джы Ожъым иаужырэ тхылъ ціыкіоу псынкіэгьэ, гохьыгьэ зыхэлъ тхыгъэхэр зыдэтым къыфэсэгъэзэжьы. ТхылъыкІэм рассказ зэкіэупкіэгъэ 11 къыдэхьагъ, рассказ пэпчъ къы-Іуатэрэм елъытыгъэу сурэт кІыгъу, ащи зыгорэущтэу уещэфы, уеджэ пшІоигьо уешІы. Зэ къызызэгопхыкІэ, мэфэ жъот бырсырым ухещышъ, ежь авторым игущыІэ-тхыгъэ, игупшысапэ уеубыты. Мы аужырэ илъэсхэми мыщ фэдэ тхыгъэ Іупкіэ узіэпищэу къысіэкІэхьагъэп. Ар сэзгъаІорэр жэрыІобзэ, бзэ къызэрыкІом, умышІэмэ, гущыІэгьу бгьотыгьэ фэдэу, узэригъэдаюрэр ары, тхылъым зыуегьэгьэпсэфы, щы-Іэныгьэр уціыфэу бгъэшіэныр зыфэдэр сурэтшІыгьэу мы рассказхэмкіэ, ахэм ахэт образхэмкІэ къыпфыреІотыкІы. Тхыльым къыдэхьэгьэ тхыгьэ пэпчь щыІэныгъэм изы лъэныкъо къуанчэ горэ ымыумысыхэу, губжи, ціаціи хэмыльэу, сэмэркъэу-лакъырд шапхъэм итэу къэтыгъ. Щхыпэр къагъакlоми къэбар кlэкlхэм, шэн дэйхэр зэрэлъэпэмыгъакlоми урагъэгуцафэ. Хэта зызылъэгъужьэу цlыфхэм ахэтыр?! Шъыпкъэба?

Ау тхакІом цІыкІу-цІыкІоу хэти изекІокІэ-гъэпсыкІэ ышыпызэ, гущыІэ лыйи хэти римы-Іоу, мы рассказхэм къащитыгьэ образ зэфэшъхьафхэмкІэ мыхъущт гъэпсык абэр ыумысыгъ. Къэнэжьырэр тхылъеджэхэм ячаныгъ — тхылъыкІэм зыфагъэнэюсэнышъ, яшюшкэр къа-Іоныр. Ожъ Аскэрбый «Алло, сыпсэ закъу» зыфиlорэ итхылъыкІэ еджэгьошІу, охътэ зэгъокі тіэкіу зыщыіэм хэти зыдиІыгъмэ, еджэшъущт зы сыхьаткіэ, ар — зы, ятіонэрэмкіэ, мы рассказхэр театрэ-сценэ зыкъэшІынымкІэ Іэрыфэгъух, улъыхъожьын имыщыкІагъэу, Іофыгьо пчъагьэу къэуцугьэм — коррупции, инфляции, ІофшІэкІэ шапхъи, цІыфыгъэ хабзи, къэбзэ-шъхьэшІойи яхьылІагьэхэшъ, бгъэфедэнхэкІэ пшъхьапэх. «Тэжъугъаlo, тэжъугъашlэ» тхакІом ыІорэп, ау хэти игъэпсыкІэ къыщеІо: ишхакІ итыгъуакІ; ипцІ — ихьилагъ; изэфэнчъэ-къэрарынчъагъ. Героим бзэу Іулъым, игъэпсыкІэ ауми зыгорэущтэу узыфащэ,

сыда піомэ джа ешъуагъэри, медицинэ іофышіэри, зэныбджэгъужъхэри артист закіэхэу, къаіуи, къашіи зы нэжгъурыгъэ горэ ахэлъ. Гущыіэм пае, лізу зихъуапсэ иным игъэпсыкіз укъыщегъэутэ, ау щыіэныгъэ шэпхъэ шъыпкъэм зэритыр огъэшіагъо. Есэрэр сыд аіорэ? Уфэмысакъыіомэ, шіулъэгъуи, былыми, ізнатіи — пшъхьэ зэрэшіуахырэм ехьыліагъ, сэ сишіошіыкіэ, мы тхылъыр.

Ау шъуеджэмэ, тхылъеджэхэр, шъо нэмык! еплъык!э шъыпкъэхэр шъуигъэш!ын ылъэк!ыщт. Щы!эныгъэ п!этехъор укъ-убгъуба?!

> МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Пчэдыжь тыгъ

ЗэкІэм апэу Тыгъэр къэущыжьы, Чъыгы шъхьапэм, ЧІышъхьэм зыхешІэжьы.

Іошъхьэ благъэм Чэфэу къыщэнэфы. Губгъо шІагъэм Изытет къегъэнафэ.

Чэм Іэхьогъур Хъурыхъузэ лъэкІуатэ. Огу шагъор Хъуаоу зэлъекІоты.

ЗэкІэм апэу Тыгъэр къэущыжьы. Ащ игуапэу Имафэ педзэжьы.

Огум сеплъэ

Огум сеплъэ — Чэфы, шэплъы. Мазэр лыдыбз, Жъуагъор изыбз.

Пщэхэм заlуантlэ, Къэхъу шхъуантlэ. Огур шхъухьэ, Ошъур къехьы.

Фэд ар машІом, КъысІогушІо. ЧъыІэр къещэ, КъысетІупщы.

Ощх къеублэ, Хэт ащ шыблэ. Хъупскіэу пчыкіэр, Чіыр егъэпкіы.

ПкІыхьэльэгу фэд ГъашІэм иорэд — Къеугупшысы, Къетхы пшысэ.

Іусхмэ сипчъэ,

Огур шъончъэ. Огур — сэры, Сэ сыогу, ары!

Огум сеплъэ, Ар къыспэплъэ.

БжьаІом

Чэрэз чъыгым икъэгъагъэ Бжьэм амакъэ къыхэlукlы. Бжьэlо хъуаум ичэл бгъагъэ Бжьэхъо ліыжъым сыщыlокlэ.

— Бжьэ цІыкІу пэпчъ мэфэ реным

Къэгъэгъыпсым зыфеlэты. Бжьашlом пэмыкl щыщтэу къиным Мыщ ахэтэп! — къысфеlуатэ.

Апчэу, лыдэу, Іужъоу, Іэшіоу Шъоум ишіур бжьэмэ ашіы. Бжьэхъо ліыжъым сыригъашіоу, Шъоур лагъэм из къысфешіы.

Иушъыий къысшъхьарыт: Армэур ушъхьагъу лъыхъу! Ау бжьэм фэдэу, сикlэлэхъу, loф шlи, уикон ушъэгъэщт.

Нанэ тэ тыдэчэфы

Нанэ орэд къыфэтэlo, Нанэ тэ тыгурэlo.

— Сипшъашъ! — ыІэ тэ къытщефэ,

— Сишъау! — elo ащ щэlэфэ.

Ным ыгу тэ къыддекІокІы, Къиным апэу пэгъокІы. Тыгъэу ар къытфэнэфы, Нанэ тэ тыдэчэфы.

Тэ ташъхьагъ нанэ ерэт — Игъэшlуабзэ тэркlэ гъэрет!

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Муниципальнэ образованием иліыкіо орган идепутатхэм яхэдзын ехьыліагъ» зыфиіорэм зэхъокіыныгъэхэр фэшіыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2014-рэ илъэсым жъоныгъуакіэм и 28-м ыштагъ

А 1-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм и Законэу «Муниципальнэ образованием иліыкіо орган идепутатхэм яхэдзын ехьыліагъ» зыфиіорэм зэхьокіыныгъэхэр фэшіыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2005-рэ илъэсым мэкъуогъум и 21-м аштагъэу N 326-р зытетэу «Муниципальнэ образованием илыко орган идепутатхэм яхэдзын ехьылагъ» зыфиюрэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр, 2005, N 6; 2006, N 12; 2007, N 7; 2008, N 4; 2009, N 10; 2010, N 8, 11; 2011, N 8; 2012, N 12; 2013, N 3, 5, 8) мыщ фэдэ зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэу:

- 1) я 3-рэ статьям:
- а) иа 1^{1} -рэ Іахь кІуачІэ имыІэжьэу лъытэгьэнэу;
- б) иа 1³-рэ lахь хэт гущыlэхэу «(муниципальнэ районым, къэлэ коим илlыкlо органэу депутат 20-м ыкlи ащ ехъу зыхахьэрэр хэмытэу) депутат мандатхэм языlахь кандидатхэм яспискэхэм атырагуащэ» зыфиlохэрэр гущыlэхэу «депутат мандатхэм языlахь кандидатхэм яспискэхэм атырагуащэ» зыфиlохэрэмкlэ зэблэхъугъэнхэу;
- 2) я 16-рэ статьям ия 4-рэ Іахь хэт гущыІэхэу «гьэсэныгьэ языгьэгьотырэ учреждениер зыдэщыІэ чІыпІэм ельытыгьэу» зыфиІохэрэр гущыІэхэу «гьэсэныгьэ языгьэгьотырэ организациер зыдэщыІэ чІыпІэм ельытыгьэу» зыфиІохэрэмкІэ зэблэхъугьэнхэу; гущыІэхэу «гьэсэныгьэ языгьэгьотырэ учреждениер» зыфиІохэрэр гущыІэхэу «гьэсэныгьэ языгьэгьотырэ организациер» зыфиІохэрэмкІэ зэблэхъугьэнхэу;
- я 24-рэ статьям ия 2-рэ пункт кlyaчlэ имыlэжьэу лъытэгъэнэv:
- 4) я 33-рэ статьям ия 7-рэ Іахь иа 1-рэ пункт иаужырэ гущыІэухыгъэ мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «Хьыкумкіэ кандидатым иіоф аlуагъэ зыхъукіэ, мы пунктым къыщыдэлъытэгъэ тхылъым ащ фэгъэ-хьыгъэ къэбархэр ратхэх, пщыныжьыр тырахыжьыгъэ е зытыригъэкіыжьыгъэ зыхъукіэ, пщыныжьыр зытырахыжьыгъэ е зызтыригъэкіыжьыгъэ мафэм ехьыліэгъэ къэбархэри ащ ратхэх;»;
- 5) я 36-рэ статьям ия 4-рэ Іахь иа 1-рэ пункт иаужырэ гущыІэухыгъэ мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «Хьыкумкіэ кандидатым июф аlуагьэ зыхъукіэ, мы пунктым къыщыдэлъытэгьэ тхылъым ащ фэгьэ-хьыгьэ къэбархэр ратхэх, пщыныжьыр тырахыжыыгьэ е зытыригъэкіыжьыгъэ зыхъукіэ, пщыныжьыр зытырахыжыыгьэ е зызтыригъэкіыжыыгъэ мафэм ехьыліэгьэ къэбархэри ащ ратхэх;»;
- 6) я 37-рэ статьям ия 4-рэ Іахь иаужырэ гущыі эухыгъэ мыщ тетэу къэтыгьэнэу:
- «ХьыкумкІэ кандидатым иІоф аІуагъэ зыхъукІэ,

зыкІэтхэхэрэ тхьапэм ащ фэгьэхьыгьэ къэбархэр ратхэх.»;

- 7) я 42-рэ статьям:
- а) ия 7¹-рэ Іахь ия 6-рэ пункт гущыІэхэу «тырамыхыжьыгъэ е зытыримыгъэкІыжьыгъэ пщыныжьыр» зыфиІохэрэр хэгъэкІыжьыгъэнхэу:
- б) ия 7³-рэ Іахь ия 2-рэ пункт гущыІэхэу «тырамыхыжьыгъэ е зытыримыгъэкІыжьыгъэ пщыныжьыр» зыфиІохэрэр хэгъэкІыжьыгъэнхэу;
- 8) я 45-рэ статьям ия 2-рэ laxь хэт гущыlэхэу «гьэсэныгьэ языгьэгьотырэ учреждениер» зыфиlохэрэр гущыlэхэу «гьэсэныгьэ языгьэгьотырэ организациер» зыфиlохэрэмкlэ зэблэхъугьэнхэу;
- 9) я 60-рэ статьям ия 5-рэ laxь хэт гущыlэхэу «Товархэр къаlэкlэхьанхэмкlэ, loфшlэнхэр, фэlофашlэхэр агьэцэкlэнхэмкlэ заказхэр къыхэутыгьэнхэр» зыфиlохэрэр гущыlэхэу «Товархэм якъэщэфын, loфшlэнхэм е фэlо-фашlэхэм ягьэцэкlэн» зыфиlохэрэмкlэ зэблэхъугъэнхэу;
 - 10) я 68-рэ статьям:
 - а) ия 4-рэ Іахь мыщ тетэу къэтыгьэнэу;
- «4. Атхыгъэ кандидатым, кандидатхэм яспискэ хэтми ар фэгъэхьыгъ, хьыкумкlэ иlоф аlуагъэ зыхъукlэ, информационнэ стендым ащ фэгъэхьыгъэ къэбархэр ратхэх, пщыныжьыр тырахыжьыгъэ е зытыригъэкlыжьыгъэ зыхъукlэ, пщыныжьыр зытырахыжьыгъэ е зызтыригъэкlыжьыгъэ мафэм ехьылlэгъэ къэбархэри ащ ратхэх.»;
 - б) я 12-рэ Іахьыр мыщ тетэу къэтыгьэнэу:
- «12. Голосованием пае стационар къэмланэхэу технологическэ оборудованиемкіэ шапхъэхэу Урысые Федерацием хэдзынхэмкіэ и Гупчэ комиссие ыухэсыгъэхэм адиштэхэрэр ыкіи узыпхырыплъышъурэ пкъыгъохэм ахэшіыкіыгъэхэр голосованиер зыщыкіощт унэм чіагъэуцох. Стационар къэмлэнэ папкізу агъэфедэнхэ алъэкіыщт макъэхэр къызэралъытэжьырэ техникэри, бюллетеньхэм зэрадэлэжьэрэ программэтехникэ комплексхэри.»:
- 11) я 69-рэ статьям ия 9-рэ Іахь мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «9. Атхыгъэ кандидатэу бюллетеным хагъэхьагъэм хьыкумкlэ иlоф aloгъагъэ зыхъукlэ, бюллетеным ащ фэгъэхьыгъэ къэбархэр ратхэх.»;
- 12) я 72-рэ статьям ия 6-рэ laxь мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «6. Голосовать зыщашіырэ унэм нэмыкі чіыпіэ амакъэ щатыным пае участкэ хэдзэкіо комиссием иіэнхэ фае къырахьакіырэ къэмланэхэу технологическэ оборудованиемкіэ шапхъэхэу Урысые Федерацием хэдзынхэмкіэ и Гупчэ комиссие ыухэ-

сыгъэхэм адиштэхэрэр ыкіи узыпхырыплъышъурэ пкъыгъохэм ахэшіыкіыгъэхэр. Ащ фэдэ къэмланэхэм япчъагъэ зыфэдизыщтыр муниципальнэ образованием ихэдзэкіо комиссие иунашъокіэ агъэнафэ. Хэдзыныр зыщыкіощт мафэм голосовать зыщашіырэ унэм нэмыкі чіыпіэ амакъэ щатыным пае къырахьакіырэ къэмлэнэ пчъагъэу зы хэдзыпіэ участкэмкіэ агъэфедэн фаер:

- 1) хэдзэк о 500-м нэс зыщатхыгъэм голосованием пае къырахьак ырэ зы къэмлан;
- 2) хэдзэкlо 501-м къыщегъэжьагъэу 1001-м нэс зыщатхыгъэм голосованием пае къырахьакlырэ къэмлэни 2;
- 3) хэдзэкІо 1000-м ехъу зыщатхыгъэм голосованием пае къырахьакІырэ къэмлани 3.»;
- 13) я 82-рэ статьям ия 2^1 -рэ Іахь мыщ тетэу къэтыгъэнэу:
- «21. Атхыгъэ кандидатэу депутат мандатхэр кандидатхэм яспискэхэм зэратырагощагъэм къыхэкlэу муниципальнэ образованием иліыкіо орган идепутатэу хадзыгъэм мы статьям иа 1¹-рэ Іахь иа 1-рэ пункт къыщыдэлъытэгъэ тхылъыр зарихьылІэкІэ, ащ идепутат мандат кандидатхэм а яспискэ шъыпкъэ хагъэхьэгъэ кандидатхэу депутат мандат зэрамытыгъэхэм япэрэ сатырэ итым раты; депутат мандат зэрамытыгъэ кандидатхэр ащ хэмытхэ зыхъукіэ, депутат мандатхэр ятыгъэнымкlэ чэзыоу мы Законым ия 78-рэ статья шыгъэнэфагъэм диштэу кандидатхэм а яспискэ шъыпкъэ хэт кандидатэу атхыгъэм ар раты. Кандидатхэм яспискэ иобщэ Іахь хагъэхьэгъэ кандидатым депутат мандатыр къа ихынэу зимыдэк іэ, кандидатхэм яспискэ иобщэ Іахь хэт кандидатэу чэзыур къызынэсыгъэм депутат мандатыр раты, ащ фэдэхэр щымыlэхэ зыхъукІэ — депутат мандатхэр ятыгъэнымкІэ чэзыоу мы Законым ия 78-рэ статья щыгъэнэфагъэм диштэу кандидатхэм а яспискэ шъыпкъэ хэт кандидатэу атхыгъэм ар раты. Депутат мандатыр мы Іахьым диштэу зэратын фэегъэ кандидатым ар заіимыхкіэ, зигугъу къэтшіыгъэ шіыкіэр етіани агъэфедэ.».
- Я 2-рэ статьяр. Мы Законым кіуачіэ иіэ зыхъурэр

Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжьагъэу мы Законым кіуачіэ иіэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышъхьэу ТХЬАКІУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ, мэкъуогъум и 2, 2014-рэ илъэс N 303

Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ иунашъу

Къэралыгъо фэlo-фашlэу «Радиацием зэрар зэрихыгъэхэм удостоверение ятыгъэныр» зыфиlорэр гъэцэкlэгъэнымкlэ Административнэ регламентым зэхъокlыныгъэхэр фэшlыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ диштэу гъэпсыгъэным фэш**l унашъо сэшlы:**

- 1. Къэралыгъо фэlo-фашlэу «Радиацием зэрар зэрихыгъэхэм удостоверение ятыгъэныр» зыфиlорэр гъэцэкlэгъэнымкlэ Административнэ регламентэу Адыгэ Республикэм lофшlэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкlэ и Министерствэ 2012-рэ илъэсым бэдзэогъум и 18-м ышlыгъэ унашъоу N 171-р зытетымкlэ аухэсыгъэм мы унашъом игуадзэ диштэу зэхъокlыныгъэхэр фэшlыгъэнхэу.
- 2. Къэбар-правовой отделым ипащэу О.В. Долголенкэм:
- мы унашъор Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ исайтрэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэкІэкІо органхэм яофициальнэ Интернет-сайтрэ аригъэхьанэу:
- къыхаутыным пае мы унашъор гъэзетхэу «Советскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ макъэмрэ» яредакцие, мазэ къэс къыдэкlырэ официальнэ тедзэгъоу «Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр» зыфиlорэм alэкlигъэхьанэу;
- Урысые Федерацием ишъолъырхэм яшэпхъэ правовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхьаным пае Урысые Федерацием юстициемкіэ и Министерствэ Адыгэ Республикэмкіэ и Гъэіорышіапіэ мы унашъор Іэкіигъэхьанэу.
- 3. Официальнэу къызыхаутырэ нэуж мэфи 10 зытешіэкіэ мы унашъом кіуачіэ иіэ мэхъу.

Министрэу ОСМЭН Альберт

къ. Мыекъуапэ, мэкъуогъум и 4, 2014-рэ илъэс N 171

Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ иунашъу

Къэралыгъо фэlo-фашlэу «loфшlэным иветеран» зыфиlорэ щытхъуцlэр зэрафагъэшъуашэрэр» зыфиlорэр гъэцэкlэгъэным пае Адыгэ Республикэм loфшlэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкlэ и Министерствэ и Административнэ регламент зэхъокlыныгъэхэр фэшlыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ диштэу гъэпсыгъэным фэшl **унашъо сэшlы:**

- 1. Къэралыгъо фэlo-фашləу «loфшlэным иветеран» зыфиlорэ щытхъуцlэр зэрафагъэшъуашэрэр» зыфиlорэр гъэцэкlэгъэным пае Адыгэ Республикэм loфшlэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкlэ и Министерствэ и Административнэ регламентэу Адыгэ Республикэм loфшlэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкlэ и Министерствэ 2012-рэ илъэсым бэдзэогъум и 20-м ышlыгъэ унашъоу N 174-р зытетымкlэ аухэсыгъэм мы унашъом игуадзэ диштэу зэхъокlыныгъэхэр фэшlыгъэнхэу.
- 2. Къэбар-правовой отделым ипащэу О.В. Долголенкэм:
- мы унашъор Адыгэ Республикэм Іофшіэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкіэ и Министерствэ исайтрэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэкіо органхэм яофициальнэ Интернет-сайтрэ аригъэхьанэу;
- къыхаутыным пае мы унашъор гъэзетхэу «Советскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ макъэмрэ» яредакцие, мазэ къэс къыдэкlырэ официальнэ тедзэгъоу «Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр» зыфиlорэм alэкlигъэхьанэу;
- Урысые Федерацием ишъолъырхэм яшэпхъэ правовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхьаным пае Урысые Федерацием юстициемк!э и Министерствэ Адыгэ Республикэмк!э и Гъэlорыш!ап!э мы унашъор | экlигъэхьанэу.
- 3. Официальнэу къызыхаутырэ нэуж мэфи 10 зытешіэкіэ мы унашъом кіуачіэ иіэ мэхъу.

Министрэу ОСМЭН Альберт

къ. Мыекъуапэ, мэкъуогъум и 5, 2014-рэ илъэс N 172

ДЗЮДО. ЕВРОПЭМ И КУБОК

Гъэхъагъэр шіэжьым къыщежьэ Европэм дзюдомкІэ и Кубок къыдэхыгъэным фэгъэхьыгъэ зэнэкъокъу Словением икъалэу Люблянэ

щыкІуагъ. Голландием, Германием, Украинэм, Италием, Сербием, Эстонием, Урысыем, нрэмыкІхэм ябэнакохэр алырэгъум щызэлукагъэх.

Адыгэ къэралыгьо университетым физкультурэмрэ дзюдомрэкІэ иинститут щеджэрэ Хьакурынэ Хьазрэт Урысые Федерацием ихэшыпыкІыгьэ командэ хэтэу Европэм и Кубок фэбэнагъ. Адыгеим икlыгъэ нарт шьаом зэlукlэгьуитф зэнэкьокьум щыриlагь, ящэнэрэ чІыпІэр къндихыгъ.

Килограмми 100-м нэс къэзыщэчырэмэ Хь. Хьакурынэр ябэныгъ. Сербием, Украинэм, Австрием яспортсменхэм Хьазрэт атекІуагъ. Германием къикІыгъэ бэнакІор Хь. Хьакурынэм къытекІуагъ. Ящэнэрэ чІыпІэм икъыдэхын фэгъэхьыгъэ зэнэкъокъур къызэрыкІоу щытыгъэп. Украинэм щыщ спортсменым Хь. Хьакурынэр дэгъоу ебэныгь. Икъулайныгьэ ыгьэфедэзэ, Хьазрэт алрэгъум хэкІыпіэшіухэр къыщигьотыгьэх, джэрз медалыр къыфагъэшъошагъ.

Хьакурынэ Хьазрэт Хьакуры-

нэхьаблэ щапіугь, гурыт еджапіэр къыщиухыгъ. Ятэшэу Пщымафэ къызеушъыим дзюдомкІэ банэу ыублагь. Иапэрэ тренерэу Бэгьэдыр Руслъан ишІуагъэкІэ къуаджэм дэсыфэ спортышхом нахь хэщагьэ хъугьэ. СпортымкІэ мастерэу Хь. Хьакурынэр Урысыем, Европэм ащыкІорэ зэІукІэгъухэм

– Хьазрэт ныбджэгъушlу, адыгагъэр егъэлъапіэ, — elo Адыгэ Республикэм дзюдомкІэ ихэшыпыкlыгъэ командэ итренер шъхьа-I у С. Бастэм. — Урысыем изэнэкъокъухэм, дунэе турнирхэм

зафигьэхьазырыгьэу гьогу зытехьэкІэ, Адыгэ Республикэм ибыракъ зыдештэ. Лъэпкъ шІэжьым епхыгьэ нэпэепльхэр егьэльапІэх.

Джырэ уахътэ тренерэу сиІэр Беданэкъо Рэмэзан, къејуатэ Хьакурынэм. — Европэм изэнэкъокъу зыфэтэгъэхьазыры. Спортым ныбджэгъубэ къызэрэситыгъэм фэшІ тренеркІэлэегъаджэхэм сафэраз. Дзюдом шъэфэу хэльыр къыдгуры-Іоным пае тызыгъасэхэрэм тядэlу, щысэ атетэхы. Музейхэм, лъэпкъ Іэпэщысэхэр зычІэлъ тучанхэм тащыІагъ, тлъэгъухэрэм, зэхэтхыхэрэм яшІуагъэкІэ тишІэныгъэ хэтэгъахъо.

Сурэтым итхэр: льэпкь Іэпэщысэхэр, шіухьафтынхэр зыщащэхэрэ тучаным С. Бастэмрэ Хь. Хьакурынэмрэ чіэтых.

Щысэ зытырахын я

Адыгэ Республикэм футболымкІэ изэнэкьокьу хэлэжьэрэ командэхэр купитІоу гощыгьэх. Зичэзыу зэІукІэгьухэр блэкІыгьэ шэмбэтымрэ тхьаумафэмрэ тирайонхэм ащыкІуагьэх.

КІзуххэр

«Пэнэжьыкъуай» Теуцожь район — «Адыгэкъал» Адыгэкъал — 3:3, «Кавказ» Красногвардейскэ район — «Инэм» Тэхъутэмыкъое район — 3:0. «Кощхьабл» Кощхьэблэ район — «Урожай» Мыекъопэ район — 1:1.

ЧІыпІэхэр

Апэрэ купыр

- 1. «Урожай» 7
- 2. «Кощхьабл» 4 3. «Герта» — 3
- 4. «Дондуковскэр» 0
 - Ятюнэрэ купыр
- 1.»Кавказ» 9 2. «Инэм» — 6
- 3. «Адыгэкъал» 1
- 4. «Пэнэжьыкъуай» 1.

«Кощхьаблэр» мэкъуогъум и 25-м «Гертэм» Іукіэщт. Ащ ыуж зэнэкъокъум зэпыугъо фэтшІыщт, — къытиІуагъ Адыгеим футболымкІэ ифедерацие итхьаматэу Николай Походенкэм. — Дунаим футболымкІэ изэјукјэгъухэр Бразилием зэрэщыкјохэрэм фэшІ тикомандэхэм зыгъэпсэфыгъо уахъ-

«Пэнэжьыкъуаерэ» «Адыгэкъалэрэ» язэ-ІукІэгъу гъэшІэгъон дэдэу зэрэкІуагъэр тигуапэу къыхэтэгъэщы. Пчъагъэр 3:0-у «Адыгэкъалэ» ешІэгъур ыхьызэ, Теуцожь районым ифутболистмэ щэгьогогьо къэлапчъэм Іэгуаор дадзи, 3:3-у аухыгь. «Адыгэкъалэ» щешіэрэ Къэзэнч Мурат тіогьогогьо, Пчыхьалыкъо Руслъан зэ къэлапчъэм Іэгуаор дадзагъ. Теуцожь районым ифутболистхэу Іэшъынэ Къэплъан, Зэрамыку Тимур, Шэртэнэ Бислъан зэрызэ хъагъэм Іэгуаор радзагъ.

Зэнэкъокъум зэпыугъоу фашІырэр нахьышІоу зыгъэфедэщтыр тшІэрэп. Бразилием щыкІорэ зэІукІэгъухэм щысэ атырахы тшІоигъу. Анахьэу тынаlэ зытетыдзэрэр ешlэгъухэм цІыфыбэ зэряплъырэр ары. Адыгэ Республикэм физкультурэмкІэ ыкІи спортымкІэ и Комитетрэ Адыгеим футболымкІэ ифедерациерэ зэхащэгъэ зэнэкъокъум спортыр зик асэхэр зэфищэнхэу, нахьыбэ хъухэу ешІэгъухэм алъыплъэнхэу афэтэІо. Къоджэ спортым зыкъи этыным фэш футболым мэхьэнэ ин етэты.

Нэкіубгъор зыгъэхьазырыгъэр ЕМТІЫЛЪ Нурбый.

ФУТБОЛ. дунаим изэнэкъокъу

Гугъэр чІэтынэрэп

Урысыер — Бельгиер Мэкъуогъум и 22-м Бразилием щызэдешlагьэх.

Дунаим футболымкІэ изэнэкъокъу Бразилием щэкІо. Урысыем ихэшыпыкІыгъэ командэ иятІонэрэ ешІэгъу шІуахьыгь. ЗэІукІэгъур аухынкІэ такъикъи 2 къэнагъэу Бельгием ифутболистхэм тикъэлапчъэ Іэгуаор къыдадзагъ.

Стадион цІэрыІоу «Мараканэ» тифутболистхэр дэеу щешІагъэхэп, ау къэлапчъэм Іэгуаор дадзэн алъэкІыгъэп. Бельгием текІоныгъэр къыдихыгъ, очкоуи 6 иІэу купым апэрэ чІыпІэр щиІыгъ.

Алжир икомандэ Къыблэ Кореем 4:2-у текІуагь. Тикомандэ зы зэІукІэгьу къыфэнагъ, Алжир ифутболистмэ адешІэщт. Урысыем икомандэ текІоныгъэр къызыдихыкіэ, купым ятіонэрэ чіыпіэр къыщихьыщт, зэнэкъокъум къыхэзыщтэп.

Гугьэр чІэтымынэу тифутболистмэ ящэнэрэ ешІэгьоу яІэщтым тежэщт.

КІЭЛЭЦІЫКІУ ФУТБОЛЫР

ыщытхъу

五

Д

Къыблэ шъолъырымрэ Темыр Кавказымрэ яфутбол командэхэу 2001-рэ ильэсым кьэхьугьэ кіалэхэр зыхэтхэр Новороссийскэ щызэдешІагьэх. Астрахань, **Шъачэ**, Дагъыстан, Адыгеим, нэмыкІхэм

якІэлэеджакІохэу спорт еджапіэмэ защызыгьасэхэрэр зэІукІагъэх.

Команди 9 зэнэкъокъугъ. Мыекъопэ футболистхэм пэшІорыгъэшъ зэІукІэгъухэм текІоныгъэр къащыдахыгъ. Адыгеим икомандэ Ставрополь къикІыгъэхэм 2:0-у зэlукІэгъур къашІуихьи, ящэнэрэ чІыпІэр къыфагъэшъошагъ. Дагъыстан икІэлэеджакІомэ апэрэ чІыпІэр ахьыгъ, Краснодар ифутболистхэр ятІонэрэ хъугъэх.

Анахь дэгьоу ешІэгьэ футболистхэр зэхэщакІомэ къыхагъэщыгъэх. Мыекъуапэ икомандэ итренерэу Юрий Манченкэм ыгъэсэрэ кlалэхэм къащытхъугъэх. Къэлэпчъэlутэу Вячеслав Шулик, ешlакlохэу Делэкъо Муратрэ Дэхъужь Дамиррэ шІухьафтынхэр къафашІыгъэх.

Зэхэзыщагъэр ыкІи къыдэзыгъэкІырэр:

Адыгэ Республикэм лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэщыІэр: 385000,

къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр,

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79,

редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,

редактор гуадзэрпшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.

E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьатыгъэр:

Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтынхэмкІэ ыкІи зэлъы-ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чІыпІэ гъэІорышІапІ, зэраушыхьатыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

OAO-y «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

> Пчъагъэр 4000 Индексхэр 52161 52162 Зак. 2080

Хэутыным узщыкІэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкІэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00

> Редактор шъхьаІэр

Дэрбэ Тимур

Редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр

МэщлІэкъо Саид

ПшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр НэпшІэкъуй

3ayp